

**GEMEENSCHAPS- EN GEWESTREGERINGEN
GOUVERNEMENTS DE COMMUNAUTE ET DE REGION
GEMEINSCHAFTS- UND REGIONALREGIERUNGEN**

VLAAMSE GEMEENSCHAP — COMMUNAUTE FLAMANDE

JOBPUNT VLAANDEREN

[2006/05061]

Jobpunt Vlaanderen coördineert de aanwerving van een diensthoofd human resources, een klantverantwoordelijke informatiebeheer en een diensthoofd openlucht recreatieve verblijven voor Toerisme Vlaanderen.
Erratum

In het *Belgisch Staatsblad* van 3 mei 2006, bl. 22940, dient bij de aanwerving van Diensthoofd Openlucht recreatieve Verblijven, in de laatste alinea te worden toegevoegd: « Schoolverlaters 2006 die beantwoorden aan de ervaringsvereisten kunnen deelnemen aan de selectieprocedure; ».

VLAAMSE OVERHEID

Bestuurszaken

[C – 2006/35663]

**19 APRIL 2006. — Omzendbrief betreffende de verkiezingen van 8 oktober 2006 :
stand van zaken bij de voorbereiding van de verkiezingen en het gepland vormingsprogramma**

Aan de provinciegouverneur,

Aan het college van burgemeester en schepenen,

Aan de voorzitters van de rechtbanken van eerste aanleg,

Aan de vrederechters van het kanton,

Geachte mevrouw,

Geachte heer,

Inhoud van deze brief

1. Informatieverstrekking via de website www.vlaanderenkiest.be en de elektronische nieuwsbrief **Binnenl@nd Verkiezingen**.
2. Overzicht van de wijzigingen aan de kieswetgeving
3. Uitvoeringsbesluiten en onderrichtingen
 - 3.1 Uitvoeringsbesluiten
 - 3.2 Stemrecht voor niet-Belgen
 - 3.3 Gemeenschappelijke registratie van de geheugendragers met de stemresultaten op het gemeentelijk hoofdbureau
4. Verkiezingsformulieren en modellen
5. Gebruik van de informaticatechnologie
 - 5.1. ICT-ondersteuning, zowel van stemming op papier als met de computer
 - 5.2. Stemmen met de computer: volgorde van de verkiezingen en schermopbouw
 - 5.3. Kandidatenbeheer
 - 5.4. Totaliseren van de stemresultaten bij geautomatiseerde stemming
 - 5.5. Ingeven van de stemresultaten bij niet-geautomatiseerde kiesverrichtingen
 - 5.6. Verwerking van de stemresultaten en zetelverdeling
 - 5.7. Publicatie van de verkiezingsresultaten
6. Opleiding over de ICT-ondersteuning, zowel voor stemming op papier als met de computer
7. Vervroegde aanwijzing van de voorzitters van de hoofdbureaus
8. Gebruik van de elektronische identiteitskaart
9. Slotopmerkingen
10. Contactadressen en aanvullende informatie

Inleiding

Over zes maanden hebben de verkiezingen plaats voor de vernieuwing van de gemeenteraden en de provincieraden. In de zes Vlaamse randgemeenten en de gemeente Voeren hebben er daarnaast verkiezingen plaats voor de raden voor maatschappelijk welzijn. In Antwerpen worden ook de districtsraden opnieuw samengesteld.

Via mijn brief van 19 oktober 2005 heb ik u een overzicht gegeven van de initiatieven die de Vlaamse overheid neemt in verband met deze verkiezingen, meer bepaald :

op het juridische vlak :

— de aanpassing aan de kieswetgeving;

— de voorbereiding van uitvoeringsbesluiten en onderrichtingen;

- de herwerking van de modellen en formulieren die bij de verkiezingen gebruikt moeten worden; op het vlak van de organisatievoorbereiding;
- de oprichting van een coördinerend verkiezingssecretariaat bij de administratie;
- het behoud van de status quo van de geautomatiseerde stemming;
- het digitaliseren van het inbrengen en controleren van de kandidatenlijsten;
- de voorgenomen digitalisering van het doorsturen van de stemresultaten.

Intussen is er voor deze verschillende initiatieven veel voorbereidend werk geleverd en kan de implementatiefase starten. Met deze brief wil ik de stand van zaken schetsen en u uitnodigen om actief mee te werken aan de verdere voorbereiding van de organisatie van de verkiezing zodat die vlot kan verlopen. Daarvoor kunt u nu al een aantal belangrijke stappen zetten.

1. Informatieverstrekking

Iedereen die bij de verkiezingsorganisatie betrokken is of er meer informatie over wil, kan de ontwikkelingen volgen op de verkiezingswebsite van mijn administratie met adres: www.vlaanderenkiest.be. De informatie wordt permanent bijgehouden en geactualiseerd.

Ik kan het belang van deze website niet genoeg benadrukken en verzoek u om de site zeer regelmatig te consulteren en het adres ook bekend te maken aan iedereen die betrokken is bij de verkiezingen. Op die manier zult u automatisch op de hoogte zijn van alle nieuwigheden.

De administratie, die sinds 1 april omgevormd is tot het Agentschap voor Binnenlands Bestuur in het kader van de hervorming van de Vlaamse overheidsorganisatie, heeft intussen ook een elektronische nieuwsbrief ontwikkeld, waarmee u onmiddellijk wordt ingelicht over nieuwe informatie in verband met de verkiezingsorganisatie. Die nieuwsbrief heet **Binnenland Verkiezingen**. U kunt u op de nieuwsbrief abonneren via de startpagina van de website www.vlaanderenkiest.be.

Ik verzoek u iedereen die betrokken is bij de verkiezingen of er belangstelling voor heeft te informeren over deze mogelijkheden om accuraat op de hoogte te blijven.

2. De kieswetgeving

Het Vlaams Parlement heeft een aantal wijzigingen aangebracht aan de kieswetgeving (decreten van 10 februari 2006). Hieronder volgt een overzicht van de belangrijkste wijzigingen.

2.1 Wijzigingen voor de kiezers

Stembiljet

Het uitzicht van het stembiljet en van de computerschermen voor het geautomatiseerd stemmen is veranderd. In beide gevallen krijgt elke kandidaat een volgnummer op de lijst. Op die manier wordt het voor de kiezer gemakkelijker om de kandidaat van zijn keuze terug te vinden.

Bij manuele stemming komt het stemvak (bolletje) tussen het volgnummer en de naam van de kandidaten. Bij elektronische stemming valt het stemvak (bolletje) weg. De kiezer stemt daar door de lichtpen op de naam van de lijst of van een of meer kandidaten van dezelfde lijst te plaatsen.

Openingsuren stembureaus

Door de uitbreiding van de EU met een aantal nieuwe lidstaten en door het migrantenstemrecht komen meer burgers in aanmerking om te gaan stemmen. Om te lange wachtrijen in de stembureaus te vermijden, worden de openingsuren verlengd. De stembureaus blijven een uur langer open: manueel stemmen kan van 8 uur tot 14 uur; geautomatiseerd stemmen kan van 8 uur tot 16 uur.

Versoepeling van het systeem van de volmachten

Vroeger kon een volmacht alleen gegeven worden aan de echtgenoot of een bloed- of aanverwant tot de derde graad. Dat wordt nu versoepeld: een volmacht kan aan eender welke kiezer worden gegeven. Het is daarbij niet noodzakelijk dat de volmachtdrager ook kiezer is in de gemeente waar hij bij volmacht gaat stemmen. Het is voldoende dat hij kiezer is in een gemeente in België. Een kiezer mag maar éénmaal een stem bij volmacht uitbrengen. Ook mag men enkel met de volmacht van iemand gaan stemmen voor de verkiezingen waarvoor men zelf kiezer is.

2.2 Wijzigingen voor de kandidaten

Pariteit tussen mannen en vrouwen

De kandidatenlijsten moeten paritair samengesteld zijn. Dat betekent dat er evenveel mannen als vrouwen op de lijst moeten voorkomen. Als er een oneven aantal kandidaten op de lijst voorkomt, mag het verschil tussen het aantal kandidaten van elk geslacht niet groter zijn dan één. Bovendien mogen de eerste drie kandidaten van de lijst niet van hetzelfde geslacht zijn.

Als deze pariteitregel wordt geschonden, kan er na de voorlopige afsluiting van de kandidatenlijst en tot 14 september 2006 een verbeteringsakte worden ingediend bij de voorzitter van ofwel het hoofdstembureau (voor de gemeenteraads- en districtraadsverkiezingen en voor de OCMW-raadsverkiezingen in de zes Vlaamse randgemeenten en Voeren) ofwel het districtshoofdbureau (voor de provincieraadsverkiezingen).

Neutralisering van de lijststem

Kiezers kunnen nog steeds een stem uitbrengen bovenaan op de lijst (lijststem). Het effect ervan wordt wel geneutraliseerd. De lijststem telt mee om het aantal zetels voor de partij van hun keuze te bepalen, maar bepaalt niet meer de volgorde van de toewijzing van de effectief verkozenen. Voor de aanwijzing van de opvolgers blijft het effect van de lijststem voor 50% behouden.

Toekenning van gewestelijke nummers

Een politieke partij die minstens drie gekozenen heeft in het Vlaams Parlement, kan een gewestelijk gemeenschappelijk volgnummer krijgen.

Kartels

De nieuwe kieswetgeving houdt rekening met de recente ontwikkeling waarbij kartels tussen partijen gevormd worden. Het maximale aantal tekens dat gebruikt mag worden om een politieke partij aan te duiden, wordt verhoogd tot 18 karakters. Een karakter is niet alleen een letter, maar ook een cijfer, leesteken, woordteken of spatie.

Voor kartels geldt dat het volgnummer gebruikt wordt van de partij die het eerst op het stembiljet vermeld wordt.

Akte van bewilliging en voordrachtsakte

De akte van bewilliging wordt afgeschaft. Via die akte gaf een kandidaat aan met zijn voordracht in te stemmen, verbond hij zich ertoe de wetgeving op de verkiezingsuitgaven na te leven en kon hij een getuige aanwijzen, die in het hoofdstembureau aanwezig kon zijn. Dat alles wordt nu opgenomen in de voordrachtsakte.

In de voordrachtsakte wordt ook het rijksregisternummer van de kandidaat opgenomen.

Opgelet : voor de onderdanen van een andere lidstaat van de Europese Unie die kandidaat zijn bij de verkiezingen van 8 oktober, is een individuele ondertekende verklaring geïntegreerd in de voordrachtsakte. Die individuele ondertekende verklaring bevat de elementen van de akte van bewilliging.

Apparentering

Apparentering bij de provincieraadsverkiezingen is alleen mogelijk tussen lijsten die in dezelfde provincie dezelfde naam dragen.

Bepalen van het bevolkingscijfer

Het aantal raadsleden en uitvoerende mandatarissen wordt vastgesteld op basis van het bevolkingscijfer. Voor de toekenning van het bevolkingscijfer wordt het aantal personen in aanmerking genomen die ingeschreven zijn in het Rijksregister van de natuurlijke personen en die op 1 januari 2006 hun hoofdverblijfplaats in de kiesomschrijving hebben. Die bevolkingscijfers zijn gepubliceerd in het *Belgisch Staatsblad* van 24 maart 2006. Ze zijn ook beschikbaar op de verkiezingswebsite.

De Vlaamse Regering zal binnenkort de nodige uitvoeringsbesluiten nemen om het aantal mandatarissen dat op 8 oktober wordt verkozen, officieel vast te stellen.

Exemplaar kiezerslijst

Het gemeentebestuur is verplicht om zodra de kiezerslijst is opgesteld, exemplaren of afschriften ervan af te geven aan de personen die in naam van een politieke partij optreden, en aan kandidaten. Volgens de vroegere gemeentekieswet konden ze twee gratis papieren exemplaren van de kiezerslijst krijgen; nu stelt de gemeentekieswet twee kosteloze digitale exemplaren ter beschikking of, op uitdrukkelijk verzoek van de partij of kandidaat, één kosteloze papieren versie.

2.3 Wijzigingen voor de leden van de kiesbureaus

Bezorgen van de stembiljetten

De voorzitters van de hoofdbureaus bezorgen de stembiljetten aan de voorzitters van de stemafdelingen op vrijdag of zaterdag voor de verkiezingsdag. Vroeger kon dit alleen op zaterdag.

Presentiegeld

Het presentiegeld dat de leden van de bureaus ontvangen wordt naar boven afgerond en is in euro omgezet. Het bedrag van het presentiegeld dat leden van een stembureau krijgen, wordt vastgesteld op 15 euro bij een manuele stemming en op 22,5 euro bij een geautomatiseerde stemming.

Digitaal doorsturen van de verkiezingsresultaten

De voorzitters van de hoofdstembureaus en van de kantonhoofdstembureaus sturen de verkiezingsresultaten die zij opnemen, digitaal door naar de Vlaamse Regering. Door het werken met onder andere een elektronische identiteitskaart wordt de beveiliging van de doorgestuurde gegevens gegarandeerd. Het belang van een dergelijke elektronische identiteitskaart komt verder in deze brief nog aan bod.

Samenstelling stemopnemingsbureau

Het stemopnemingsbureau moet om 15 uur samengesteld zijn, in plaats van om 14 uur.

2.4 Wijzigingen in de controle op het goede verloop van de verkiezingen

Controle op de geautomatiseerde stemming door het Vlaams Parlement

De controle op de geautomatiseerde stemming bij de gemeente- en provincieraadsverkiezingen wordt door het college van deskundigen van het Vlaams Parlement uitgevoerd.

Raad voor Verkiezingsbetwistingen

De eventuele bezwaren in verband met de verkiezingen worden behandeld door een Raad voor Verkiezingsbetwistingen die de Vlaamse Regering per provincie opricht.

2.5 Verkiezingsuitgaven

De regels voor de controle op de verkiezingsuitgaven zijn in de kieswetgeving opgenomen. De bedragen werden geïndexeerd en in euro's omgezet.

3. Uitvoeringsbesluiten en onderrichtingen

3.1 Uitvoeringsbesluiten

De verschillende uitvoeringsbesluiten met betrekking tot de organisatie van de verkiezingen zijn momenteel in voorbereiding. Ze zullen na hun vaststelling onmiddellijk worden gepubliceerd op de verkiezingswebsite www.vlaanderenkiest.be en in het *Belgisch Staatsblad*.

Daartoe behoort ook een besluit van de Vlaamse Regering tot vaststelling van de voorwaarden inzake de presentiegelden en reisvergoedingen van de leden van de kiesbureaus, de reiskosten van de kiezers, en de regels inzake de verzekering tot dekking van de lichamelijke schade, voortvloeiend uit ongevallen van de leden van de kiesbureaus. Ook de verdeling van de kosten tussen gemeenten en provincies wordt daarin geregeld, in overeenstemming met artikel 8 van de provinciekieswet. Dat besluit zal geen fundamentele wijzigingen inhouden ten opzichte van de regeling die van toepassing was bij de gemeente- en provincieraadsverkiezingen van 2000.

In verband met deze betrokkenheid van de provincies heeft de administratie op 15 februari 2006 al een overlegvergadering met de vertegenwoordigers van de provincies georganiseerd. Zodra de Vlaamse Regering het besluit definitief heeft aangenomen, zal daarover een afzonderlijke toelichting worden gegeven.

In de komende maanden volgen ook de richtlijnen en toelichtingen die van belang zijn bij de praktische organisatie van de verkiezingen.

3.2 Stemrecht voor niet-Belgen

Door de wijzigingen aan de gemeentekieswet is het nu ook voor niet-Belgen van buiten de Europese Unie mogelijk om deel te nemen aan de verkiezingen van 8 oktober 2006. Deze materie behoort tot de bevoegdheid van de federale overheid, die daarover op 13 januari 2006 de nodige uitvoeringsbesluiten heeft goedgekeurd.

Op dezelfde datum heeft de federale overheid ook het modelformulier vastgesteld die de niet-Belgische burgers van buiten de Europese Unie kunnen gebruiken om zich in de gemeente van hun hoofdverblijfplaats in te schrijven op de kiezerslijst voor de gemeenteraadsverkiezingen. Het modelformulier dat de niet-Belgen uit een van de lidstaten van de Europese Unie kunnen gebruiken, werd al vroeger vastgesteld bij ministerieel besluit van 25 mei 1999.

Die federale uitvoeringsbesluiten en modellen zijn eveneens ter beschikking gesteld op de verkiezingswebsite www.vlaanderenkiest.be.

Ik verzoek de gemeentebesturen om, rekening houdend met de lokale bevolkingssamenstelling en met de plaatselijke situatie en omstandigheden, alle gewenste initiatieven te nemen om de niet-Belgische burgers van een van de lidstaten van de Europese Unie of van buiten de Unie te informeren over de mogelijkheden waarover zij beschikken om deel te nemen aan de verkiezingen van 8 oktober 2006. Ik vraag u ook hen ervan op de hoogte te brengen dat ze zich tot 31 juli 2006 bij de gemeente moeten laten registreren om hun kiesrecht te kunnen uitoefenen.

Als bijlage vindt u twee samenvattende teksten, waarin de meest relevante informatie op een bevattelijke wijze is weergegeven. Iedereen kan desgewenst vrij gebruik maken van die teksten. Deze informatie is ook beschikbaar op de verkiezingswebsite onder de rubriek «Veel gestelde vragen en antwoorden», subrubriek «Kiezers». Op de website is ook een link gelegd naar een uitgebreid informatiepakket van het Vlaams Minderhedencentrum over het stemrecht van niet-Belgen.

3.3 Gemeenschappelijke registratie van de geheugendragers met de stemresultaten op het gemeentelijk hoofdbureau

Ik vestig er uw bijzondere aandacht op dat ik een uitvoeringsbesluit aan het voorbereiden ben waardoor de geheugendragers die de stemresultaten van de verschillende geautomatiseerde verkiezingen bevatten, kunnen worden geregistreerd gemeenschappelijk op het gemeentelijk hoofdbureau. Artikel 63 van het Kiesdecreet van 10 februari 2006 heeft daartoe de nodige rechtsbasis gecreëerd in de wet van 11 april 1994 tot organisatie van de geautomatiseerde stemming.

Juridisch blijven de verschillende hoofdbureaus en hun bevoegdheden behouden. Maar in de geautomatiseerde kiesomschrijvingen wordt de fysieke organisatie vereenvoudigd en is minder apparatuur nodig. In de praktijk zal maar één diskette per stembureau ingelezen worden (voor alle verkiezingen samen), terwijl dat vroeger één diskette per stembureau en per verkiezing was. In concreto zal het kantonhoofdbureau zetelen samen met de gemeentelijke districtshoofdbureaus (stad Antwerpen) en met het gemeentelijk hoofdbureau van de kantonhoofdplaats. De voorzitter van het kantonhoofdbureau zorgt voor de taakverdeling in het uitgebreide bureau. Uiteraard kan in dit geval dezelfde persoon de taken uitoefenen van voorzitter van het kanton, van het gemeentelijk en van de (stads)districtshoofdbureaus.

U krijgt hierover nadere informatie op het ogenblik dat het besluit tot uitvoering van deze nieuwe wettelijke bepaling is goedgekeurd.

4. Verkiezingsformulieren en modellen

De formulieren en modellen die bij de verkiezingen van 8 oktober 2006 moeten worden gebruikt, zijn momenteel in voorbereiding. De formulieren worden aangepast aan de bevoegdheden van de Vlaamse overheid en worden herwerkt door mijn administratie, in samenwerking met de cel Taaladvies, de Kenniscel Wetsmatiging van de Vlaamse overheid en een grafisch bureau.

Op zeer korte termijn zal ik al een aantal modellen en formulieren vaststellen. Het gaat meer bepaald om :

- het volmachtformulier;
- het attest van tijdelijk verblijf in het buitenland, afgegeven door de burgemeester;
- de verschillende modellen van voordrachtsakten;
- de modellen van verbeteringsakten.

Alle formulieren worden bekendgemaakt, zowel door publicatie in het *Belgisch Staatsblad* als via de verkiezingswebsite www.vlaanderenkiest.be. De gemeenten en de gebruikers kunnen de formulieren naar believen downloaden van de website en ze uitprinten. Voor zover dat nuttig is kunnen een aantal formulieren ook met de computer worden ingevuld.

Doordat de formulieren beschikbaar zijn in een printbaar formaat, kan iedereen ze gemakkelijk op het gewenste tijdstip gebruiken. De administratie zal de formulieren dan ook niet op een andere wijze ter beschikking stellen om ze bijvoorbeeld te laten drukken. De besturen die dat nodig achten, kunnen op eigen initiatief natuurlijk wel beslissen om bepaalde documenten toch te drukken.

5. Gebruik van de informaticatechnologie

5.1 ICT-ondersteuning, zowel voor stemming op papier als met de computer

De Vlaamse overheid maakt bij de organisatie van de verkiezingen in belangrijke mate gebruik van de mogelijkheden van de informaticatechnologie. De Vlaamse overheid werkt daarvoor nauw samen met het consortium EDS-Telindus, haar informaticapartner.

In zowat de helft van de Vlaamse gemeenten gebeurt het stemmen zelf met gebruik van de computer. Maar ook waar het stemmen zelf nog op papier gebeurt, zal ruim gebruik worden gemaakt van technologische ondersteuning.

De volgende toepassingen werden ontwikkeld :

- stemsoftware voor de gemeenten waar met de computer gestemd wordt;
- digitaal kandidatenbeheer van toepassing zowel voor stemming op papier als met de computer;
- digitale totalisatie van de stemresultaten in geval van geautomatiseerde kiesverrichtingen;
- digitale ingave van de stemresultaten in geval van niet-geautomatiseerde kiesverrichtingen;
- verwerking van de stemresultaten en zetelberekening;
- digitale publicatie van de resultaten voor alle verkiezingen, ongeacht de wijze waarop gestemd werd.

Plaatselijk moet er dus noch bij geautomatiseerde noch bij niet-geautomatiseerde kiesverrichtingen een keuze van software gemaakt worden voor het verwerken van de stemmen en de aanmaak van het proces-verbaal. Alle nodige software wordt centraal en kosteloos ter beschikking gesteld. Voor meer informatie over opleidingen: zie punt 6.

5.2 Het stemmen met de computer: volgorde van de verkiezingen en schermopbouw

Op 26 januari 2006 heb ik al een belangrijk uitvoeringsbesluit genomen met betrekking tot het vaststellen van de volgorde van de verkiezingen bij het geautomatiseerd stemmen en het uitzicht van de schermen (*Belgisch Staatsblad* van 16 februari 2006).

Volgorde van de verkiezingen :

Voor de verkiezingen ligt de onderstaande volgorde vast:

1. de verkiezing van de gemeenteraad;
2. in voorkomend geval de verkiezing van de districtsraad of de raad voor maatschappelijk welzijn;
3. de verkiezing van de provincieraad.

Volgorde van de schermen

Ongeacht de gebruikte stemcomputers zal de schermopbouw voor de verkiezingen van 8 oktober 2006 in heel Vlaanderen hetzelfde zijn. Daartoe is een uniform programma ontwikkeld.

Bij het betreden van het kieshokje kan de kiezer eerst een keuze maken tussen de verschillende lijsten en een blancostem. Hij doet dat door met de leespen de lijst van zijn voorkeur of het blanco vak aan te raken.

Nadat de kiezer de keuze voor een lijst heeft gemaakt, wordt het scherm met de kandidaten van die lijst getoond. Op het scherm met de kandidaten wordt bovenaan het nummer en het letterwoord van de lijst vermeld en onderaan de knoppen om de stem te bevestigen of teniet te doen en terug te keren naar het overzicht van de lijsten.

Presentatie van de kandidaten op de lijst

De nummers en de namen van de kandidaten worden in donkere letters in een bleek vak op een donkere achtergrond voorgesteld. De naam of namen staan op de eerste regel in hoofdletters, de voornaam of voornamen gecentreerd in kleine letters op de tweede regel. Hiervan kan afgeweken worden als door de lengte van de naam/voornaam deze schikking niet mogelijk is.

Als het scherm maar één kolom bevat, wordt die in het midden van het scherm geplaatst. Twee kolommen worden samen gecentreerd. De breedte van één kolom is altijd gelijk aan een derde van de bruikbare scherm breedte.

Er worden twee lettergroottes gebruikt. Als er voor de te verkiezen raad voor elke lijst ten hoogste 48 kandidaten te verkiezen zijn, wordt lettergrootte 1 gebruikt met maximaal 16 kandidaten per kolom. Als er meer dan 48 kandidaten zijn, wordt lettergrootte 2 gebruikt met een maximum van 19 kandidaten per kolom. Voor alle lijsten van één verkiezing geldt altijd dezelfde lettergrootte.

Als er meer kandidaten zijn dan één kolom kan bevatten, worden de kandidaten gelijkmatig verdeeld over twee of drie kolommen. Als het aantal kandidaten geen veelvoud is van het aantal kolommen, wordt er in de uiterst linkse en eventueel in de middelste kolom een kandidaat meer geplaatst.

In de praktijk gelden dan volgende voorstellingen :

Lettergrootte 1 : als er ten hoogste 48 kandidaten zijn

1 tot 16 kandidaten : 1 kolom

17 tot 32 kandidaten : 2 kolommen

33 tot 48 kandidaten : 3 kolommen

Verdeling van de kolommen

totaal aantal kandidaten	7	9	11	13	15	17	19	21	23	25	27	29	31	33	35	37	39	41	43	45	47
aantal in kolom 1	7	9	11	13	15	9	10	11	12	13	14	15	16	11	12	13	13	14	15	15	16
aantal in kolom 2						8	9	10	11	12	13	14	15	11	12	12	13	14	14	15	16
aantal in kolom 3														11	11	12	13	13	14	15	15

Lettergrootte 2 : als er meer dan 48 kandidaten zijn

1 tot 19 kandidaten : 1 kolom

20 tot 38 kandidaten : 2 kolommen

39 tot 55 kandidaten : 3 kolommen

Verdeling van de kolommen

totaal aantal kandidaten	7	9	11	13	15	17	19	21	23	25	27	29	31	33	35	37	39	41	43	45	47	49	51	53	55
aantal in kolom 1	7	9	11	13	15	17	19	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	14	15	15	16	17	17	18	19
aantal in kolom 2								10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	14	14	15	16	16	17	18	18
aantal in kolom 3																		13	14	15	15	16	17	17	18

5.3 Kandidatenbeheer

Eerstdaags zal ik de modelformulieren vaststellen van de akten tot voordracht van de kandidaten voor de verschillende verkiezingen die op 8 oktober worden gehouden. Die voordrachtsakten moeten op zaterdag 9 of zondag 10 september 2006 tussen 13 en 16 uur ingediend worden. Tegelijkertijd zal ik ook de akten vaststellen aan de hand waarvan eventueel nog verbeteringen aan een ingediende voordracht, aangebracht kunnen worden. Zo'n verbetering is mogelijk tot uiterlijk 14 september 2006.

Zowel waar manueel als met de computer wordt gestemd, zullen de voordrachten zowel op papier als op een elektronische informatiedrager bij de voorzitter van het hoofdbureau kunnen worden ingediend.

Na ontvangst van de voordrachtsakten zal de voorzitter de kandidatenlijsten steeds via digitale weg moeten inbrengen in een centraal informatiebestand door middel van een webtoepassing. Er zal dan, met behulp van de informatietoepassing, een controle gebeuren op naam, woonplaats, leeftijd, en geslacht. Dat gebeurt via een verbinding met het Rijksregister.

De gewijzigde kieswetgeving bepaalt daarom dat voor elke kandidaat het nummer van het Rijksregister op de voordrachtsakte moet worden vermeld. Die verplichting vergemakkelijkt de verwerking van de kandidatenlijsten aanzienlijk.

Nadat de voorzitter de lijsten die aan de verkiezingen deelnemen heeft goedgekeurd, worden zij onmiddellijk gepubliceerd op de website www.vlaanderenkiest.be. Iedereen kan zo vanaf half september inzicht krijgen in de ingediende kandidaturen voor de verkiezingen.

5.4. Totaliseren van de stemresultaten bij geautomatiseerde kiesverrichtingen

De resultaten van de geautomatiseerde stembureaus worden in de hoofdbureaus getotaliseerd en per totalisatietoestel doorgestuurd. Er is dus geen bovenliggende totalisatie meer voor bureaus met meer dan een totalisatietoestel. Dat maakt het mogelijk om gedeeltelijke en officiële uitslagen ter beschikking van het publiek te stellen. De Vlaamse overheid stelt de infrastructuur en toepassingssoftware die hiervoor nodig is, ter beschikking.

5.5. Ingeven van de stemresultaten bij niet-geautomatiseerde kiesverrichtingen

De resultaten van de stemopnemingsbureaus worden digitaal ingegeven. De Vlaamse overheid stelt de infrastructuur en toepassingssoftware die hiervoor nodig is, ter beschikking. De resultaten worden doorgestuurd naargelang de voorzitter de stemresultaten in het systeem invoert. Dat maakt het mogelijk om gedeeltelijke en officiële uitslagen ter beschikking van het publiek te stellen.

5.6 Verwerking van de stemresultaten en zetelberekening

De centrale server in Brussel doet de verwerking en zetelberekening voor alle hoofdbureaus. Voor het opstellen van het proces-verbaal met de zetelverdeling genereert de centrale server een bijlage met de details van de zetelberekening. Nadat het bureau en de eventuele getuigen het volledige proces-verbaal hebben ondertekend, zal de voorzitter het elektronische gedeelte van het proces-verbaal ook digitaal ondertekenen door gebruik te maken van de elektronische handtekening en het doorsturen naar de centrale server in Brussel. De uitslag van de verkiezing is dan definitief en officieel.

5.7 Publicatie van de verkiezingsuitslagen

Alle uitslagen die worden doorgezonden worden onmiddellijk gepubliceerd op de verkiezingswebsite en verspreid naar het publiek en de media. Dat is zowel voor de stemresultaten van de verschillende lijsten als voor de voorkeurstemmen van de kandidaten het geval. Nadat de uitslag volledig is doorgestuurd, is onmiddellijk de lijst van de verkozenen beschikbaar op www.vlaanderenkiest.be.

De uitslagen op de website worden doorlopend en automatisch vernieuwd. Dat maakt het voor lokale en provinciale overheden, maar ook voor andere instanties mogelijk om die website te gebruiken tijdens informatie-initiatieven op de dag van de verkiezingen. Ze kunnen de website bijvoorbeeld op groot scherm tonen.

Ik verzoek de gemeente- en provinciebesturen om in de lokale en provinciale informatiebladen de burgers te wijzen op deze mogelijkheden om snel op de hoogte te worden gebracht van de verkiezingsresultaten. Als bijlage vindt u een voorbeeldtekst die eventueel gebruikt kan worden in het lokale informatiebad.

6. Opleiding over de ICT-ondersteuning, zowel voor stemming op papier als met de computer

In samenwerking met haar informaticapartner heeft de Vlaamse overheid ervoor gezorgd dat de ontwikkelde softwareprogramma's die bij de verkiezingen worden ingezet, zo gebruiksvriendelijk mogelijk zijn. Toch is het noodzakelijk dat de gebruikers er vooraf kennis mee kunnen maken en de gelegenheid krijgen er vertrouwd mee te worden zodat de verrichtingen bij de kandidaatstelling en bij de verwerking van de resultaten zo vlot mogelijk verlopen.

De administratie heeft daarvoor een opleidingstraject uitgewerkt :

a) Per provincie is er een provinciaal coördinator aangesteld. Dat is een ambtenaar van de Vlaamse overheid die deel uitmaakt van het Agentschap voor Binnenlands Bestuur (voorheen administratie Binnenlandse Aangelegenheden), dat onder mijn leiding belast is met de organisatie van de verkiezingen. De provinciale coördinator organiseert de verschillende contacten in de provincie. Hij werkt nauw samen met de provinciegouverneur. De provinciale coördinator is belast met de organisatie van het opleidingstraject binnen de provincie. De lijst van de provinciale coördinatoren is opgenomen als bijlage bij deze brief. Het overzicht bevat eveneens de contactadressen van het verkiezingssecretariaat in Brussel.

b) Per provincie is voor elk kanton waar de verrichtingen geautomatiseerd verlopen, een kantonverantwoordelijke van de administratie aangesteld. Die kantonverantwoordelijke staat vanaf eind mei tot en met 8 oktober ter beschikking om eventuele vragen te beantwoorden en ondersteuning te bieden bij het gebruik van de toepassingen.

c) Voor de kantons waar niet met de computer wordt gestemd, staat de provinciale coördinator ter beschikking, samen met een paar medewerkers. Ook zij kunnen ondersteuning bieden als dat nodig is.

d) Per provincie organiseert de administratie, samen met de informaticapartner van de Vlaamse overheid een halve dag opleiding, waarop alle voorzitters en secretarissen van de hoofdbureaus en een verantwoordelijke per gemeente worden uitgenodigd. Die vorming wordt per provincie georganiseerd in de periode tussen 12 en 23 juni 2006. De provinciale verantwoordelijken zullen zo spoedig mogelijk de juiste datum en plaats meedelen. De data en plaatsen zullen ook via de website en de elektronische nieuwsbrief worden bekend gemaakt.

e) Na afloop van de informatiedag zal een oefenpakket via het internet ter beschikking worden gesteld. Zo kan iedereen de toepassing verder inoefenen.

De opleiding wordt door de administratie zelf georganiseerd, in samenwerking met de informaticapartner van de Vlaamse overheid die de toepassingen heeft ontwikkeld. Ik verzoek met aandrang dat elk hoofdbureau aanwezig is op deze informatiedag. Als u door onvoorziene omstandigheden toch niet aanwezig kunt zijn, probeer er dan in ieder geval voor te zorgen dat ten minste de secretaris van het hoofdbureau aanwezig is. De opleiding is gratis.

7. Vervroegde aanwijzing van de voorzitters van de hoofdbureaus

Krachtens de kieswetgeving moeten de voorzitters van de gemeentelijke hoofdbureaus en in voorkomend geval van de kantonhoofdbureaus uiterlijk in de maanden augustus of september worden aangewezen.

Rekening houdend met de organisatorische vernieuwingen, onder meer op het vlak van de informatietoepassingen en de vormingsactiviteiten die de administratie hiervoor heeft uitgewerkt, verzoek ik de voorzitters van de rechtbanken van eerste aanleg en de vrederechters om die uiterste termijn voor de aanstelling van de voorzitters van de hoofdbureaus te vervroegen.

Ik verzoek u om de namen en de adresgegevens van de voorzitters zo snel mogelijk aan het verkiezingssecretariaat van mijn administratie te bezorgen. U gebruikt daarvoor de tabel die als bijlage bij deze brief is gevoegd. Op die manier kunnen het verkiezingssecretariaat en de provinciale organisatoren van het vormingsinitiatief ook individueel contact opnemen met de voorzitters om het aangeboden vormingspakket toe te lichten.

Het is de bedoeling dat deze tabel alleen door de voorzitters van de rechtbanken van eerste aanleg en door de vrederechters wordt ingevuld, aangezien zij krachtens de wet belast zijn met de aanstelling van de voorzitters van de diverse bureaus die bij de organisatie van de verkiezingen betrokken zijn. De tabellen waarvan in dit punt sprake is, worden daarom ook alleen naar de bovengenoemde personen gestuurd. De andere geadresseerden van deze brief ontvangen de bijlagen niet.

Met het oog op een vlotte organisatie en om de voorzitters toe te laten de datum vrij te houden in hun agenda, acht ik het wenselijk dat de lijst van de voorzitters op het einde van de maand mei definitief kan worden afgesloten.

8. Het gebruik van de elektronische identiteitskaart

Ik verzoek met aandrang dat voorzitters van een hoofdbureau die nog niet in het bezit zijn van een elektronische identiteitskaart, die zonder uitstel bij het gemeentebestuur van hun woonplaats aanvragen.

Ik wijs er ook op dat alle personen aan wie de voorzitter taken delegeert in verband met kandidateningave, ingave van resultaten en opsturen van resultaten in het bezit moeten zijn van een elektronische identiteitskaart.

Het gebruik van die kaart is immers zonder meer noodzakelijk voor de identificatie van de personen die gemachtigd zijn om informatie door te zenden naar de centrale databank in Brussel. Dat is immers zowel voor de manuele als voor de geautomatiseerde gemeenten en kantons het geval. Die doorzending betreft zowel de goedgekeurde kandidatenlijsten als de resultaten van de verkiezingen op 8 oktober.

De elektronische identiteitskaart is formeel noodzakelijk vanaf de periode van de afsluiting van de kandidatenlijsten. Maar daarvoor zal het verkiezingssecretariaat al met de voorzitters contact opnemen tijdens de testperiode in het kader van de voorbereiding van de verkiezingsorganisatie. Het is daarom nodig dat alle voorzitters en eventuele plaatsvervaarders zeker vanaf de maand juni in het bezit zijn van een elektronische identiteitskaart. Eind mei start overigens het vormingstraject waarvan sprake in punt 6.

9. Slotopmerkingen

Ik herinner u eraan dat alle briefwisseling die verband houdt met de organisatie van de verkiezingen, portvrij kan worden verzonden. Wie een brief verzendt met betrekking tot de verkiezingen moet op de voorzijde in duidelijke letters of met een stempel de vermelding « Kieswet » aanbrengen.

10. Contactadressen en aanvullende informatie

Hieronder vindt u de namen en contactgegevens van de provinciale coördinatoren.

Lijst van de provinciale coördinatoren

West-Vlaanderen : Jan DE NAEYER 050-40.56.29 - 0499-94.98.05

jan.denaeyer@ewbl.vlaanderen.be

Burg 4 - 8000 BRUGGE

Oost-Vlaanderen : Peter MAES 09-267.74.32 - 0499-94.98.07

peter.maes@ewbl.vlaanderen.be

Woodrow Wilsonplein 2-3, 9000 GENT

Antwerpen : Louis VERREZEN 03-240.58.13 - 0477-280.803 louis.verrezen@ewbl.vlaanderen.be

Koningin Elisabethlei 22, 2018 ANTWERPEN

Limburg : Wim SOMERS 011-23.80.62 - 0499-94.98.08

wim.somers@ewbl.vlaanderen.be

Universiteitslaan 1, 3500 HASSELT

Vlaams-Brabant : Kris VERMEERSCH 016-29.90.65 - 0499-94.98.09 kris.vermeersch@ewbl.vlaanderen.be

Dienst VGP/AZ - Werkhuizenstraat 40, 3010 LEUVEN

Verkiezingssecretariaat

Het verkiezingssecretariaat is bereikbaar op het volgende adres:

Agentschap voor Binnenlands Bestuur

Secretariaat Verkiezingen

Markiesstraat 1

1000 Brussel

e-mailadres :

binnenland-verkiezingen@vlaanderen.be

telefoonnummers: 02-553 43 74 en 02-553 40 21.

Overzicht van informatie

Alle informatie in verband met de verkiezingen wordt beschikbaar gesteld op de verkiezingswebsite: **www.vlaanderenkiest.be**. Ik verzoek u om deze website regelmatig te raadplegen.

U wordt doorlopend op de hoogte gehouden van nieuwe informatie over de verkiezingen door u via de startpagina van de website te abonneren op de elektronische nieuwsbrief **Binnenland Verkiezingen**.

Met de meeste hoogachting,

Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Stedenbeleid, Wonen en Inburgering,

M. KEULEN